

Üle Peipsi terendavad õhulossid

Ilmamuutust ennustav miraaž toob Oudova linna Peipsi kohale

KOMMENTAAR

Tartu ilmajaama juhataja Ain Kallis:

Õnneks ei ole enam endised ajad – kedagi ei hakata süüdistama võõra ülemeremaa õhulosside igatsemises või ettekujutamises.

Pealegi saab paljudele niisugustele nähtustele atmosfäärioptika abil seletuse leida. Maa- või merepinnalt kõrgemal tavaliselt õhurõhk langeb ja temperatuur väheneb.

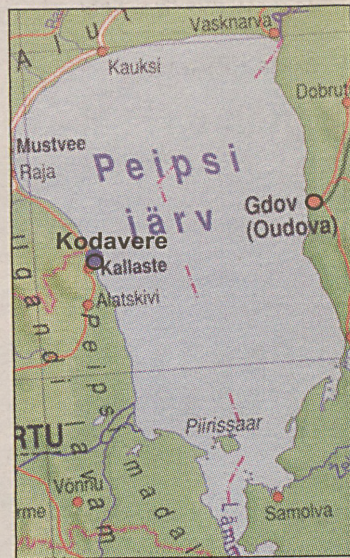
Kui õhutihedus või temperatuur mingil kõrgusel millegipärast järsult muutub, muutub ka valguskiirte teekond. Kui järv on õhust soojem, kuumenevad alumised õhukihi ülemistest rohkem, muutuvad optiliselt hõredamaks ja kiirte murdumine neis väheneb. Valguskiired painduvad seega veepinnalt eemale.

Kiirte nii tugevat kõverdumist, et saab näha silmapiiri taha, tuleb harva ette. Sellisel juhul paisab näiteks Inglismaa rannik üle La Manche'i Prantsusmaale.

Nn ülemist miraaži (terendust) näeb siis, kui meri või järv on õhust märksa külmem ning alumiste õhukihtide temperatuur kasvab kõrgusega (inversiooninähtus). Ka sel juhul on näha väga kaugeid objekte – ainult et sageli tagurpidi.

Tänavusel palaval suvel võis maanteel asfaldi kohal jälgida nn alumisi miraaže: teel paistsid justkui suured lombid. See oli aga vaid tulise tee kohal olevalt õhukihilt peegelduv selge taevast.

Miraažidest on mõnikord ka kasu: aprillis 1916 lõpetasid Mesopotaamias sõdivad Briti ja Türgi väed kahuritule tugeva miraaži tõttu. Ei teatud enam, keda või mida tulistada.

Maaleht ootab lugejatelt kirju tähelepanekute ja juhtumite kohta, mis ilmaga seotud. Kirjutage sellestki, mida tahate edaspidi ilmaasjust lugeda, milliste küsimuste vastuseid saada. Võite kirjutada ka e-posti aadressil rein@maaleht.ee või helistada telefonil (078) 2 02 02.